

Sygn. akt **VI ACz 195/22**

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VI Cywilny

w osobie sędziego Tomasza Pałdyny

po rozpoznaniu 13 września 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. T.

z udziałem S. M.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego

na skutek zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z 14 marca 2022 r., sygn. akt III Co 74/21

postanawia:

- 1) oddalić zażalenie,
- 2) zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt **VI ACz 195/22**

UZASADNIENIE

postanowienia z 13 września 2022 r.

Zaskarżonym postanowieniem sąd okręgowy stwierdził wykonalność i nadał klauzulę wykonalności nakazowi sądowemu wydanemu 5 lipca 2019 r. przez F. Sąd Rejonowy miasta L.. Treścią nakazu było zobowiązanie uczestnika S. M. do łożenia alimentów na utrzymanie dziecka jego i wnioskodawczynie A. T.. Alimenty określono na „1/4 (...) części wszystkich rodzajów zarobków (przychodów), ale nie mniej niż 50% (...) minimum egzystencji dla dziecka w odpowiednim wieku, co miesiąc do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności” (k. 30).

Z uzasadnienia orzeczenia wynika, że podstawą normatywną rozstrzygnięcia był art. 50 umowy z 24 maja 1993 r. między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych. Sąd okręgowy ocenił, że zostały spełnione pozytywne przesłanki z tego przepisu i nie ujawniły się przesłanki negatywne. Zdaniem sądu pierwszej instancji nie sposób uznać, by wykonanie orzeczenia nakazującego ojcu zapłacenie alimentów na rzecz małoletniego dziecka doprowadziło do naruszenia podstawowych zasad porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd okręgowy dostrzegł, że orzeczenie sądu ukraińskiego odsyła do niestosowanej w polskim prawie terminologii: zasądzono część zarobków, określając minimalną ich wysokość w oparciu o nieznaną w naszym systemie wskaźnik. Uznał jednak, że trudności z ustaleniem tego wskaźnika nie mogą przemawiać za odmową stwierdzenia wykonalności, a orzeczenie sądu obcego nie musi odpowiadać polskiej praktyce

sądowej. Dostrzegł jednocześnie, że także w polskim orzecznictwie akceptuje się zasądzenie alimentów w ułamkowej wysokości wynagrodzenia.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik S. M. – zaskarżając je w całości – wniósł o zmianę orzeczenia i oddalenie wniosku. Sądowi okręgowemu zarzucił naruszenie art. 1150 k.p.c., łączony także z art. 1146 § 1 pkt 7 k.p.c., przez niewłaściwe zastosowanie i nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu, które nie nadaje się do egzekucji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bo nie określa minimalnej kwoty należnych alimentów. Sąd miał też dopuścić się obrazy art. 227 k.p.c. w zw. z art. 52 ust. 5 przywołanej wyżej umowy międzynarodowej przez jego niezastosowanie i niezwrócenie się z prośbą o udzielenie wyjaśnień dotyczących metodologii obliczania alimentów.

Sąd apelacyjny zważył, co następuje:

Z zażalenia wynika, że obawy skarżącego ogniskują się na kwestii możliwości prowadzenia egzekucji w oparciu o tytuł posługujący się kategoriami pojęciowymi nieznanymi w polskim systemie prawnym. W istocie, za sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu art. 1146 § 1 pkt 7 k.p.c., należałoby uznać orzeczenie, którego – wbrew jego funkcji – nie można by było zrealizować w drodze przymusu państwowego, ze względu na to, że nie nadaje się do odkodowania przez organ egzekucyjny (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2002 r., I CKN 722/99). By się przekonać, czy przeszkoda taka nie zachodzi, sąd apelacyjny zwrócił się – w trybie art. 51a § 1 u.s.p. – do Ministra Sprawiedliwości o wyjaśnienie obcej praktyki sądowej. Chodziło o to by ustalić, czy kategorie pojęciowe „zarobki (przychody)” oraz „minimum egzystencji dla dziecka” stanowią pojęcia prawne w prawie ukraińskim i czy za pomocą obowiązujących w Ukrainie przepisów prawa można ustalić, ile wynosi „50 procent minimum egzystencji dla dziecka w odpowiednim wieku”, a także, czy pojęcia „zarobki” i „przychody” są pojęciami tożsamymi i co oznaczają w prawie ukraińskim.

Z odpowiedzi Ministerstwa Sprawiedliwości wynika, że ukraiński kodeks rodzinny posługuje się terminem „minimalnej kwoty do przeżycia dla dziecka w odpowiednim wieku” (zob. art. 182 ust. 2 – k. 79-80), co zostało przetłumaczone w nakazie sądowym w wersji polskiej jako „minimum egzystencji dla dziecka w odpowiednim wieku” (k. 10). Wskaźnik minimum egzystencji jest z kolei publikowany w ustawie budżetowej (zob. art. 7 ustawy Ukrainy o Państwowym budżecie Ukrainy na 2019 rok – k. 75; por. uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z 25 czerwca 2021 r., III RC 193/20). Poza tym, art. 183 ust. 1 ukraińskiego kodeksu rodzinnego pod pojęciem przetłumaczonym w tytule egzekucyjnym na język polski jako „zarobki (przychody)” (k. 10) rozumie w rzeczywistości dochody. Zgodnie z treścią tego przepisu „część zarobków (dochodów) matki, ojca, która będzie ściągana jako alimenty na dziecko, określa sąd”. Nie ma zatem wątpliwości, że komornik będzie mógł ustalić wysokość świadczenia alimentacyjnego, biorąc pod uwagę wysokość dochodów S. M. i aktualnie obowiązujące w Ukrainie minimum egzystencjalne – zgodnie z ustawą budżetową Ukrainy.

W tych okolicznościach przyjąć należy, że uznane przez sąd okręgowy orzeczenie będzie mogło być wykonane w drodze przymusu państwowego. Będzie się tą wiązać z koniecznością poczynienia określonych ustaleń przez organ egzekucyjny, ale chodzi o ustalenia, które mieszczą się w zakresie kompetencji komornika. Nie sposób zatem uznać, że tytuł egzekucyjny pozostaje w sprzeczności z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Dlatego zażalenie oddalono, kierując się w tej mierze treścią art. 385 k.p.c., stosowanego w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Tomasz Pałdyna